

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

Tunus Caddesi No: 59/5 Kavaklıdere - ANKARA www.hasuder.org.tr

KAPALI ORTAMDA TÜTÜN MAMULLERİNİN KULLANILMAMASI ORTAMIN HAVA KALİTESİNİ OLUMLU ETKİLİYOR

Tütün dumanında 4000'den fazla zararlı madde vardır. Sigara dumanında çeşitli gazlar ve partiküler maddeler (parçacıklı kısım, katran) bulunur. Tütün kullanımı, bu zararlı maddelerin ortama yayılmasına neden olur. Tütün kullanımı sırasında ortama yayılan maddeler sigara kullanmayan kişilerde kalp ve akciğer hastalıkları ile başta akciğer kanseri olmak üzere çeşitli organlarda kanserlere neden olur.

Ülkemizde Tütün Kontrolü Yasası'nın kapsamının genişletilmesinden önceki dönemde yapılan Küresel Yetişkin Tütün Araştırmasında (2008) her iki yetişkinden biri (%55,9) lokantalarda, her altı yetişkinden biri (%16,5) toplu taşıma araçlarında sigara dumanına maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Ülkemizde;

- Sigara içmeyen 20 milyon yetişkin evinde
- 6 milyon yetişkin işyerinde
- 3 milyon kişi toplu taşıma araçlarında
- 2 milyon kişi resmi dairelerde

sigara dumanından pasif olarak etkilenmektedir.

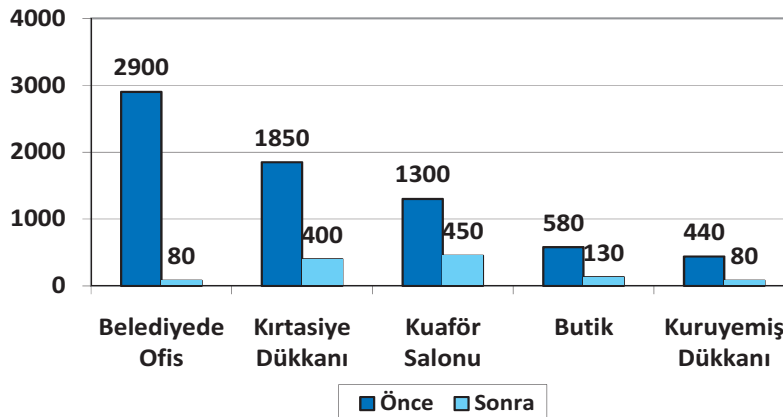
Pek çok kişi tütün kullanılan kapalı ortamların havalandırılması ile ortamda bulunan zararlı maddelerin uzaklaştırıldığını düşünmektedir. Ancak, bilimsel araştırmalar ileri düzeydeki havalandırma¹ sistemlerinin dahi kapalı ortamdaki tütün dumanının ortamdaki uzaklaştırılmasını sağlayamadığını ortaya koymaktadır. Sigara dumanından pasif etkilenimi önlemenin tek yolu kapalı ortamlarda tütün ürünü kullanılmamasıdır.

Ülkemizde kapalı ortamların tütün dumanından arındırılmasına yönelik yasal önlemler alınmıştır.

Yasanın Etkisi

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER) tarafından yasanın uygulamaya girmesinden önce ve sonra kapalı ortamda partikül² ölçümleri yapılmış ve partikül düzeylerinde önemli azalma olduğu saptanmıştır.

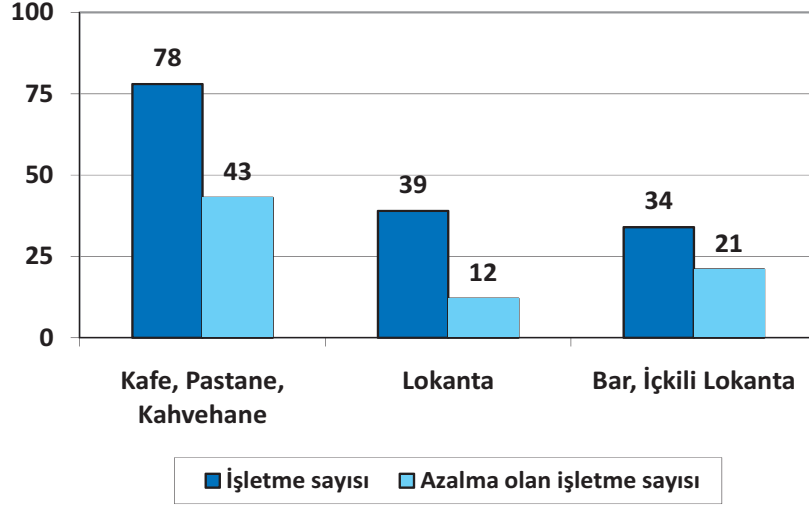
Yasanın Uygulamasından Önce ve Sonra Çeşitli Ortamlarda Partikül (PM_{2,5}) Düzeyleri (mcg/m³; 2008)

¹ Mevcut ve ileri su katkılı havalandırma, "hava perdeleri" veya hava temizleme teknikleri dahil olan tüm teknikleri kapsamaktadır.

² Havada bulunan partikül miktarı havanın kirlilik göstergesidir. Havada bulunan partiküller solunum yolu ile alınmakta ve vücutta çeşitli organlarda birikerek hastalıklara neden olmaktadır. Havada partikül birikmesindeki en önemli etkenlerden biri tütün kullanımıdır.

İkram Sektörü İşletmelerinde (n=151) Sigara Kullanımının Yasaklanmasından Önce ve Sonra Ortamdaki Partikül Düzeylerinde Azalma (mcg/m³ ;2009)

Sonuç olarak;

- Yasanın birinci aşama uygulama öncesi ve sonrasında yapılan ölçümlerde partikül miktarında azalma vardır.
- Yasanın ikinci aşama uygulamasından sonra yapılan ölçümlerde partikül miktarında düşme saptanmıştır.

Ölçüm sonuçlarındaki azalma yüzdesi şu şekildedir:

- Kafe, pastane ve kahvehanelerin %55'inde
  - Lokantaların %31'inde
  - Bar ve içkili lokantaların %62'sinde kapalı ortam hava kalitesinde düzelme olmuştur.
- Tüm kapalı ortamlarda partikül miktarında azalma olmakla birlikte, bu azalma beklenen düzeyde değildir.

Kapalı ortamların tütün dumanından arındırılması için:

- Yasa uygulamasının izlemine yapan kurum ve çalışanlar
- Sivil toplum
- Medya
- İşletme sahipleri başta olmak üzere bütün taraflar sorumluluk üstlenmelidir.

**Temiz havaya sahip olmak için
hepimizin yapacağı bir şey olduğunu unutmayalım.**